

Θαλασσία ἔξι ἐπτακοσίων οἰκιῶν τῆς Ἰδίας χώρας τῶν Ὀζόλων Δοχρῶν, καὶ ταῖς αὐτῇ κατὰ τὸ στόμιον τοῦ Κρισσαίου κόλπου, ἔχουσα λιμένα ἐξαιρετον· ἦν δὲ σχετικῶς ὁ φερώνυμος Γαλαξίας πολλῆς καὶ διαφόρου πολεμικῆς ὕλης. Διέθετε τεσσαράκοντα εὑμεγέθη πλοῖα, ἐκτὸς τῶν πολλῶν μικρῶν, καὶ γητήνην ἐνταυτῷ δύναμιν. Ἐθεωρεῖτο ἐκ τούτου ὡς τὸ πρῶτον στήριγμα τῶν γενομένων ἐν τῇ μονῇ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ ἀποφάσεων, δτε καὶ ἀνάγκη μεγάλη πολεμοφοδίων ὑπῆρχε, καὶ τὰ ἐν Ναυπάκτῳ τουρκικὰ πολεμικὰ πλοῖα, ἀπόσπασμα δοντα τοῦ ἐν Συβότοις στολίσκου, ἥπελουν ζημίας μεγάλας. Εὔτυχῶς οἱ Οἰανθεῖς ἡσπάσθησαν πάρκυτα τὸν πόλεμον, μὴ ἐξετάζοντες καὶ αὐτοὶ, καθὼς καὶ οἱ Ἀμφισσεῖς πρὸ αὐτῶν, εἰς ὅποιον εἰσέρχονται ἀγῶνα πρῶτοι καὶ μεμονωμένοι, ὡς ἡρεμούστης ἔτι τῆς Στερεᾶς δλοχλήρου, ἐξαιρέσει τοῦ Σουλίου. Ἡ πατριωτικὴ αὕτη διαγωγὴ τῶν Οἰανθέων ὑπισχνεῖτο τότε οὐ μόνον τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, ἀλλὰ καὶ πλείστων τὴν ἐνίσχυσιν ἐκ τῶν γητίων στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, θίνειχον.

Γινομένων δὲ τούτων, ὁ βοεένδας Ἀμφίσσης Ἱέτε βεγῆς καὶ οἱ λοιποὶ Τούρκοι, βεβαιωθέντες τὰ πάντα παρὰ τῶν διαπορθμευθέντων Τούρκων τοῦ Αἴγιου, ἐκυρεύθησαν ὑπὸ ὑπονοιῶν τῶν πλέον σοβαρῶν· καὶ, ἵνα μὴ περιπέσωσιν εἰς τὸ αὐτὸ διτύχημα, ἀνήσυχοι ἀνεβίβασαν εἰς τὴν ἔρημον ἀκρόπολιν καὶ γυναικας καὶ παιδας καὶ γέροντας, οἱ πλείους δὲ αὐτῶν ὡχυρώθησαν ἐντὸς τῶν πλησίον τῆς ἀκροπόλεως οἰκιῶν, ἵνα κυριεύωσιν οὕτω τοῦ ὄντας τῆς μόνης πηγῆς, τῆς ὑπὸ τὸ φρούριον κειμένης. Ἡλπισαν δὲ ἴσχυροὺς μὲν ἐαυτοὺς πρὸς πᾶσαν ἐνδεχομένην ἐσωτερικὴν ἐπίθεσιν, ταχίστην δὲ τὴν βοήθειαν τῶν περιοίκων Τούρκων ἐλευσομένην. Μετὰ τούτων συγκατεσκηνώσαντο ἔξι ἀνάγκης καὶ οἱ τοῦ Αἴγιου, ἐν λυπηροτέρᾳ τῆς τῶν ἄλλων εὑρεθέντες καταστάσεις, καὶ ὅλοι ὅμοι ἐσχημάτιζον σῶμα ἐξακοσίων ἐνόπλων.

‘Ο Πανουριᾶς καὶ οἱ ἄλλοι ἐμεθοδεύθησαν τὸ ἀκόλουθον στρατήγημα πρὸς πλείονα ἐμψύχωσιν τοῦ τόπου. Ἐκ τοῦ λιμένος τῆς Ἀμφίσσης φθάσας ἐσπευσμένως ἀνθρωπός τις ἀνήγγειλεν, ὅτι εἶδεν δρυθαλμοφανῶς ἐλλιμενισθέντα ῥωσικὰ πολεμικὰ πλοῖα. Ἀμέσως δὲ ἐνθουσιασθέντες ἐκ τοῦ ἀκούσματος αὐτοῦ οἱ περὶ τὸν Πανουριᾶν, ἀνεβόησαν: «Τι λοιπὸν προσμέρομεν ἀκόμη;»

Καὶ Ἀμφισσεῖς καὶ Οἰανθεῖς ἐκίνησαν τὴν πρώταν τῆς 27 μαρτίου κατὰ τῆς πόλεως ἔνθεν καὶ ἔνθεν, εἰς τρία διηρημένοι μέρη. Τὰ